

KamraTnytt vårnummer 2011

Styrelseordförande har ordet.

Bästa medlemmar!

Nyss hemkommen från trevlig och givande Mälardalsträff med styrelsemöte inser jag att det är dags att sätta ihop ett vårnummer trots att är mitt i värsta vintern! Men det blir nog vår i år också. I vår har vi också något alldeles extra att se fram emot nämligen vårt årsmöte i Linköping. Håkan Schweitz och Göran Uller har kokat ihop ett mycket lovande program och vi kan garantera att det som vanligt blir en mix av trevligt umgänge, kultur och försvarsinformation. Program för och anmälan till årsmötet, **som Åke Olsson vill ha senast 15 april**, hittar du på de närmaste sidorna.

Vi kommer inte alls att vara i själva Linköping utan istället dela tiden mellan Malmen och Kvarn. Malmen är ju flygfältet som ligger vid orten och samhället Malmslätt ungefär 7 km SV Linköping och Kvarn/Markstridsskolan, där vi ska bo, ligger ca 3 mil väster om Linköping. Beträffande resandet till och från årsmötet har det visat sig svårt att ordna ett rimligt och rättvist resandestöd. Eftersom Linköping "befolkningsmässigt" ligger centralt i Sverige så har styrelsen beslutat att endast subventionera resande boende allra längst bort. Så ni som bor på linjen Sundsvall-Östersund och norr därom får stöd enligt anvisningarna.

Föreningen har som policy att synas med minst en artikel i varje nr av "vår tidning" TIFF. Vi har ett antal flitiga skribenter Sven Bertilson, Kaj Sandström m.fl. men vi behöver fler. Jag sitter med i redaktionen, har du en idé så hör av dig på enklaste sätt. Passar det inte i TIFF så passar det säkert i KamraTnytt. Kamratträffar är det väldigt trevligt att få in ett kort refererat från, gärna med ett foto. I det här numret har Lars Svanström haft möte i Syd och jag har skrivit lite från Mälardalsträffen. I det här numret hittar du också en reserapport från Sven som har varit på nostalgisk fältövning i "Tyskland".

På rekordtid har det nya museet Arsenalen, som vi fick information om vid årsmötet i Strängnäs, färdigställts. Nu är det dags för invigning. Per Arne Öhman informerar på sid 7-8.

Vår verksamhetsberättelse, ekonomisk redovisning och medlemsförteckning är i vanlig ordning med i det här utskicket och ni som har missat att betala medlemsavgiften får ett inbetalningskort i detta utskick.

Papersinformation i all ära men glöm inte möjligheten att få information och snabbt få ut information via vår hemsida som administreras av vår eminente webbmaster Lars Öberg.

Om du ändrar bostadsadress, telefonnr eller mailadress så anmäl det till kassören som svarar för medlemsregistret, helst via mail; www.kamratoff.se

Väl mött på Malmen

Jan Sandin
styrelseordf

Nu är det dags för årsmöte år 2011 i Linköping

Härmed kallas medlemmarna i kamratföreningen försvarets tekniska officerare till årsmöte tisdagen 10 maj – torsdagen den 12 maj.

I år håller vi till i Linköping-Kvarn och i Linköping är vi på Malmslätt (Malmen).

Temat är förutom sedvanligt årsmöte och kamratligt umgänge historien om och nuvarande verksamhet på Malmen och Kvarn.

Som synes startar vi på tisdag och slutar på torsdag för att undvika måndag och fredag som resdagar enligt förra årsmötes beslut.

Det preliminära programmet framgår nedan. I år har vi av praktiska skäl vänt på tågordningen och startar med årsmöte på tisdag, onsdagen blir sedan en späckad dag!

Vi kommer att bo på kasern på Markstridsskolan i Kvarn med goda parkeringsmöjligheter.

PRELIMINÄRT PROGRAM

Tisdag 10 maj	
1300	Samling på Flygvapenmuseum på Malmen
1315	Årsmöte
1430	Kaffe
1500	Guidad visning DC3 och nya utställningsdelar, därefter kort fri vandring
1700	Egen tp till Kvarn Middag i egen regi (går att äta på Kvarn), ordnande av förläggning mm
1900--	Mingel och styrelsemöte på mässen
Onsdag 11 maj	
0630	Frukost Kvarn
0730	Busstp till Malmen
0815	FMV Test&Evaluation ; OPS (Offentlig Privat Samverkan)
0915	Kaffe
0930	Gripen, Saab 340, UAV , SAAB vht stöd till FM tekniska tjänst
1030	Bussförflyttning på Malmen
1045-1445	Uppdelning i 4 grupper, lunch kl 1230 på Baronen Stationer: Pilottest, Flygsimulator, Strv 122 Leopardsimulator, Flygsäkerhetsmateriel.
1500	Helikopterflottiljen, verksamhet och utb av piloter och tekniker Besök nya hangaren och hkpsimulator
1730	Busstp till Kvarn
1930	Gemensam middag
Onsdag 12 maj	
0630-0830	Frukost Kvarn och ordnande av förläggning
0830-1200	Markstridsskolan uppgifter och utbildning av officerare och kontraktsanställda idag
	Kaffe
	RBS 57-materiel, Besök vid anläggning för strid i bebyggelse
1200	Avslutning

EKONOMI

Föreläggning och busstransporter under mötet är utan kostnad för deltagarna.

Var och en betalar sin anslutningsresa, se vidare under **Transporter**.

Alla måltider betalas av var och en. Kamratmiddag (tre-rätters inklusive vin), guider, fika mm, kommer att kosta 400 kr och betalas vid mötet.

Övriga måltider kostar ca 40 kr för frukost och ordinarie lunch/middag ca 70 kr.

TRANSPORTER

Resa till och från Linköping-Malmen ordnas av den enskilde. Vi räknar med att det blir så mycket bilar att vi kan lösa tp på tisdag och torsdag med samåkning. På onsdag åker vi gemensamt i buss. Det är viktigt att de som kommer med bil, anmäler önskemål respektive möjlighet till samåkning. Det är inga problem med parkering vid Flygvapenmuseum på Malmen och på Kvarn.

Malmslätt ligger ca 7 km sv Linköping C.

Bra vägvisning får du via www.flygvapenmuseum.se , klicka på "hitta hit".

Styrelsen har beslutat att subventionera de som bor allra längst bort med 400 kr/person. Det gäller boende linjen Sundsvall-Östersund och norr därom. Resebidraget hanteras på plats

KOST och LOGI

Vi bor på kasern på Kvarn, lakan och handdukar ingår. **GLÖM INTE LÅS TILL LOGEMENTSKÅP** och namnbricka om ni har. Lunch och middag på tisdag samt lunch på torsdag ordnas enskilt.

ANMÄLAN

Anmälan görs på e-post eller enligt nedanstående talong.

Obs! Du som kommer med tåg ange om du har behov av anslutningstp.

Om du åker bil ange om du vill samåka / kan ta med passagerare.

Anmälan sänds per mail alt brevtalong till kassören senast 15 april!

Namn: _____ Telefon: _____ Mobilnr: _____

Adress: _____ E-postadress: _____

Postnr: _____ Postort: _____

Kan ta pass: _____ (St) Samåker med: _____

Tp i egen regi: _____ (Ja/Nej) Regnummer för bil: _____

Deltar i kamratmiddag: _____ (Ja/Nej) Ber ank: _____ Ber avresa: _____

Talongen sänds till: Åke Olsson, Fornminnesvägen 34, 186 32 VALLENTUNA
alt mail via hemsidan <http://www.kamratoff.se>

Verksamhetsberättelse 2010

2010 års kamratträff genomfördes i Karlskrona den 10-12 maj. Träffen samlade närmare 80-talet deltagare, alltifrån Umeå i norr till Ystad i söder. Utöver själva årsmötet innefattade de tre dagarna intressanta förevisningar och föredrag om Karlskrona och då naturligtvis med tyngdpunkt på verksamheten inom Karlskrona garnison.

Eftermiddagen den första dagen ägnades inledningsvis åt ett besök på Lindholmen varvid vi fick intressanta beskrivningar av Karlskronas historiska betydelse, självklart ur ett marint perspektiv. Därefter genomfördes information från, och besök vid olika enheter inom Marinbasen. Bland annat fick vi, i samband med en genomgång, se den vackert renoverade Finska kyrkan. Dagen avslutades med att Marinbasens informationschef gav en övergripande genomgång av Marinens verksamhet generellt, såväl historiskt som i dagsläget.

Dag två spenderade vi, efter en kylslagen färjetur, på Kungsholmen. Den för besöket engagerade guiden gav oss en minnesrik dag med målande historiska beskrivningar av verksamheten vid Kungsholmsfortet. Själva årsmötet avhölls i fortets filmsal. Efter återtransport till fastlandet avslutades dagen med den sedvanliga kamratmiddagen i Sjöofficerssällskapets mäss.

Avslutningsdagen inleddes med att chefen för den Marina basbataljonen informerade om marin logistik i allmänhet och teknisk tjänst i synnerhet. Dessutom genomfördes ett besök på logistikfartyget HMS Trossö. 2010 års kamratträff avslutades med ett besök vid Marinmuseum.

Ett varmt tack riktas från alla deltagare till Lars Svanström och Staffan Wyke för tre välordnade, trevliga och givande dagar.

Årsmötet genomfördes som sagt dag två (2010-05-11) i filmsalen på Kungsholmsfortet. Vid mötet fullföljdes det beslut som föreslogs vid 2009 års möte. Nämligen att § 7 i stadgarna kompletteras med en inledande text - "Föreningen leds av Chefen för Försvarsmaktens tekniska skola (eller motsvarande) som föreningsordförande. Föreningens styrelse leds av en styrelseordförande."

Ordföranden orienterade om att föreningen numera har fyra stipendier att hantera. Utöver de tidigare (KamraToff egna, Saab Support & Services samt ÅF) har nu även BAE/Hägglunds tillkommit som stipendiegivare.

Mötet ställde vissa frågor där svaren står att finna på **föreningens hemsida**, exempelvis avseende vilka som är kontaktmän. Lars Öberg, föreningens webbmaster, uppdaterar kontinuerligt hemsidan utifrån underlag/information från styrelsen, lokala kontaktmän m.fl. Styrelsen vill därför uppmana alla medlemmar att då och då besöka <http://kamratoff.se/>. Någon mötesdeltagare ifrågasatte även behovet av att publicera namn på hemsidan. Styrelsen har tittat närmare på frågan och konstaterat att vi med bred marginal håller oss på rätt sida om vad personuppgiftslagen (PUL) medger. Dessutom anser styrelsen att en stor del av hemsidans värde skulle gå förlorad om samtliga kontakt- och namnuppgifter togs bort.

Mats Klintäng meddelade att han skulle avgå som C FMST under hösten. Då ingen efterträdare ännu var utsedd kvarstår Mats som föreningens ordförande tills vidare. Det har senare meddelats att överste Lennart Axelsson skall utnämnas till C för FMST. Lennart är arméofficer från artilleriet.

Hans Hansson och Bo Lagerfalk hade av sagt sig vidare uppdrag. Som efterträdare valdes Ulf Crona respektive Peter Selinder. **Styrelsen** har sålunda under året bestått av: Mats Klintäng (föreningsordf.), Jan Sandin (styrelseordf.), Leif Küller (vice styrelseordf.), Jan Brolin (sekr.), Åke Olsson (kassör), Kjell-Erik Lindgren (klubbm.) Ulf Crona (ledam.), Harry Johansson (ledam.), Stig Jarring (ledam.), Kaj Sandström (ledam.), Peter Selinder (suppl.) och Jan-Inge Elofsson (suppl.).

Revisorer har under året varit Per-Arne Öhman och Rune Wahlström: Suppleanter har varit Gustaf Ankarcrona och Claes-Göran Paulson.

Valberedningen har under året bestått av Niklas Jörnsby (sammankallande) samt Jan-Erik Lövgren och Jerker Westdahl.

Årsavgiften har under året varit 125:- och för ständig medlem 2.500:-. Antalet medlemmar var 505 stycken vid årsskiftet 2010/2011.

Avseende **föreningens ekonomi** så har intäkterna under 2010 varit 67.510 kr. Intäkterna består i huvudsak av medlemsavgifter och bidrag. 2010 års kostnader har varit 68.475 kr. Huvuddelen av dessa är att hänföra till årsmötes-, rese- och portokostnader samt till föreningens stipendium. Underskottet (965 kr) har tagits från det egna kapitalet. Prognosen för 2011 pekar mot ett nollresultat.

Under verksamhetsåret har **3 protokollförda styrelsesammanträden** genomförts.

2 nummer av **KamraT Nytt** har utgivits och ett antal artiklar har publicerats i **TIFF**.

Stipendier. Få stipendieansökningar hade inkommit inom den föreskrivna tiden. Årsmötet beslutade därför att förlänga ansökningstiden till sista maj samt antog styrelsens förslag att ärendet skulle hanteras vidare i samband med ett styrelsemöte i september. Vid detta styrelsemöte, som genomfördes 2010-09-23 vid FMTS, beslutades att kamratföreningens stipendium skulle tilldelas 1:e sergeant Andreas Ekstedt, K3. ÅF stipendium tilldelades mj Stefan Klarquist, FMTS. Saab Support & Services stipendium gick till kn Christian Bertilsson, F 17 och BAE Systems stipendium gavs till kn Jens Ljunggren, FMTS. Stipendierna utdelades stadgenligt av C FMTS vid skolans högtidliga julavslutning den 14 december.

Styrelsen har konstaterat att formuleringen i § 2 i stipendiestadgarna som lyder "... skall företrädesvis tilldelas aktiv teknisk officer av kaptens grad" är olycklig. Inte minst med anledning av försvarsmaktens nya personalförsörjningssystem. Officerare i teknisk tjänst, oavsett grad, är naturligtvis välkomna att söka stipendiet.

Beträffande **traditions- och museiverksamheten** så invigdes "Optand Teknikland" i Östersund 2010-06-05 av landshövding Britt Bohlin. Anläggningen, som är finansierad av EU och Statens försvarshistoriska museer samt ett antal donationer från såväl företag som privatpersoner, inrymmer bl a utställningar från den saligen insomnade militära verksamheten i Östersund. De olika militära kamratföreningarna (KamraToff, A4, I5 och F4) har lagt ner ett omfattande ideellt arbete. Inledningsvis inriktat mot iordningställande av byggnaderna och därefter mot ett fortlöpande arrangemang av utställningar.

Harry Johansson har, med stöd av FMTS och med underlag från ett antal andra KamraToff medlemmar, utarbetat två omfattande korrektur som i ord och bild ger en omfattande historisk inblick i arméns tekniska utbildning.

Några av föreningens medlemmar är djupt involverade i uppbyggnaden av försvarets nya fordonsmuseum i Strängnäs. Museet, som benämns Arsenalen, avses invigas den 17 juni 2011. Lokala och regionala **kamratmöten** genomförs i varierande omfattning. Styrelsen uppmanar fler att dela med sig av verksamheten vid dessa sammankomster genom reportage i KamraTnytt. Vi vill peka på att kallelser även till lokala möten bör införas på föreningens hemsida. Detta för att ge möjlighet för övriga KamraToff medlemmar att delta vid lokala sammankomster. För införande av kallelse - Meddela webbmaster på enklaste sätt via hemsidan (se tidigare angiven).

Nästa årsmöte är planerat att äga rum 2011-05-10. Detta i samband med 2011 års tredagars KamraToff-möte som skall genomföras vid försvarsmaktens enheter i Linköping/Kvarn.

Mats Klintäng, Föreningsordförande
Jan Brolin, Sekreterare
Ulf Crona, Ledamot
Kaj Sandström, Ledamot

Jan Sandin, Styrelseordförande
Åke Olsson, kassör
Stig Jarring, ledamot
Peter Selinder, suppleant

Leif Küller, Vice styrelseordförande
Kjell-Erik Lindgren, klubbmästare
Harry Johansson, ledamot
Jan-Inge Elofsson, suppleant

KamraToff – Redovisning av resultat och budgetförslag

Kamratföreningen har nu **495** medlemmar, varav **97** ständiga medlemmar.

Föreslås oförändrad årsavgift: **125:-**

Budgetförslag för 2011 & 2012 Resultat 2010

Intäcks- och kostnadsslag	UTFALL	BUDGET	
	2010	2011	2012
Intäkter			
3900 Medlemsavgifter	49 476,00	43 750,00	43 750,00
3910 Frivilliga Bidrag	1 350,00	2 500,00	1 500,00
3990 Övr ersättn och intäkter	0,00	1 000,00	1 000,00
delS:a Övriga rörelseintäkter	50 826,00	47 250,00	46 250,00
Erhållna bidrag			
3989 Övriga bidrag	16 684,00	20 000,00	20 000,00
delS:a Erhållna bidrag	16 684,00	20 000,00	20 000,00
S:a Intäkter	67 510,00	67 250,00	66 250,00
Övriga kostnader			
5800 Resekostnader	- 13 040,00	14 000,00	14 000,00
6110 Kontorsmaterial	- 3 578,00	2 500,00	2 200,00
6120 Datamedier	- 249,00	600,00	400,00
6150 Trycksaker	- 686,00	3 000,00	3 000,00
6160 Tryckerikostnader	- 816,00	1 500,00	2 500,00
6250 Porto	- 7 060,00	8 000,00	8 000,00
6260 Betalningsorder plusgiro	- 777,00	900,00	900,00
6270 Årsavgift Plusgiro	- 450,00	450,00	450,00
6275 Årsavg. Hemsidan	- 298,75	300,00	300,00
6280 Årsavg. Sveriges Militära kamratför	- 1 020,00	1 000,00	1 000,00
6285 Årsavgift Milmus Z	- 100,00	100,00	100,00
6290 Representantskapsmöte SMKR	- 1 600,00	3 800,00	2 500,00
6390 Övr kostnader	0,00	2 500,00	2 500,00
6400 Styrelsekostnader	0,00	600,00	400,00
6407 Årsmöteskostnader	- 18 800,00	6 000,00	6 000,00
6610 Stipendier	- 20 000,00	20 000,00	20 000,00
6993 Lämnade bidrag Regionala träffar	0,00	2 000,00	2 000,00
S:a Övriga kostnader	- 68 474,75	67 250,00	66 250,00
Nettoresultat	- 964,75	0,00	0,00

Av inbetalda medlemsavgifter avser **34.000** kronor budgetåret **2011**.

Text Per Arne Öhman

Invigning den 17 juni 2011 av

På vad som i dessa sammanhang måste betraktas som rekordtid är idén om ett museum för olika typer av försvarsfordon på väg att realiseras. En liten projektgrupp under ledning av Stefan Karlsson, med bakgrund som kapten i teknisk tjänst vid P10 i Strängnäs, är på god väg att lyckas med det som många sett och dömt ut som omöjligt – att skapa ett nytt museum där det militärhistoriska fordonsarvet presenteras på ett pedagogiskt och intresseväckande sätt.

Ett nära samarbete mellan Stiftelsen Strängnäs militärhistoriska samlingar, näringslivet, kommunen och Statens försvarshistoriska museer har utvecklats under projektets gång och gett förutsättningar för dess genomförande. Frivilliga krafter och sponsorer har gett och ger förhoppningsvis även framöver värdefulla bidrag. Ett bättre exempel på framgångsrikt OPS-projekt är nog svårt att hitta

Den nyuppförda museibygnaden sprider teknikkulturens ljus över Häradsfältet i Strängnäs

Fredagen den 17 juni klockan 1500 förrättar HM Konungen den officiella invigningen av museet. Alla är varmt välkomna att närvara. Då invigningsceremonin är genomförd öppnar museet portarna för besökare. All planläggning kring invigningsdagen är inte klar ännu, men mycket talar för ett begränsat öppethållande under invigningsdagen.

Under lördagen den 18 juni och söndagen den 19 juni kommer däremot museet att ha fullt öppethållande. Det kommer även att genomföras en hel del extra aktiviteter dessa dagar. Barn- och familjeaktiviteter, fordonsuppvisningar och annat spännande för hela familjen planeras.

Museets utställning byggs upp kring en historisk vandring genom 1900-talet med det århundradets hjul- och bandfordon i centrum.

Det fina soldattorpet med sina uthus som så många av oss genom årtiondena sett nedanför Motorskolans tidigare lokaler på P3/ I10/P10 i Strängnäs har flyttats till museiområdet och kring detta unika 1600-talstorp kommer en tidsenlig torpmiljö att skapas.

En annan kulturjuvel som nu får möjligheten att bevaras är den unika samling av tennfigurer som tidigare visats i Tennfigurmuseet. Tennfigurmuseet låg ursprungligen i Hjortnäs, men flyttades med tiden till Strängnäs.

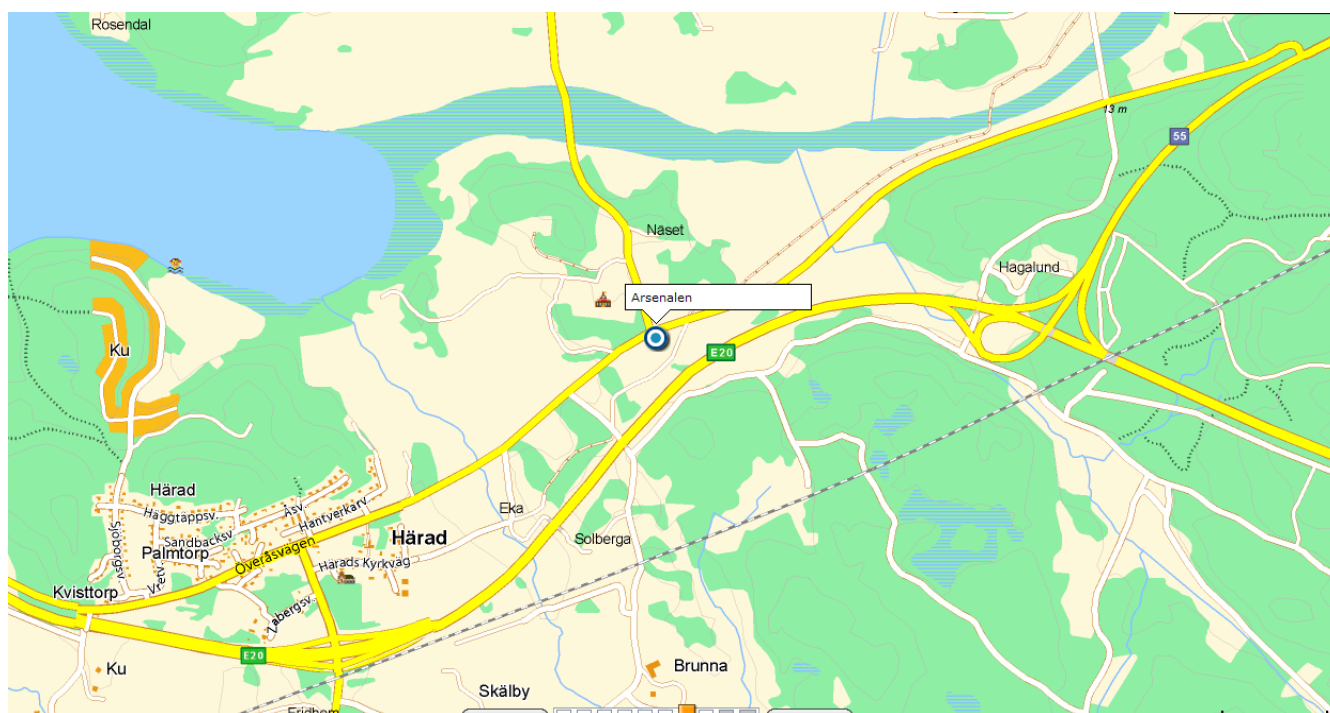
Militärmusiken och dess historia kommer att bli ytterligare ett inslag i Arsenalens basutställningar. Vidare är det naturligt att Södermanlands Regemente kommer att ha en egen permanent utställningsdel.

I vilken omfattning torpet, tennfigurutställningen, militärmusiken och regementets historia kommer att vara färdiga till invigningen är för närvarande osäkert. Mycket talar för att dessa delar färdigställs successivt under hösten och vintern.

Det är ofrånkomligt att huvudinriktningen mot fordonsområdet gör Arsenalen till ett tekniskt museum. Torpet med torpmiljön, tennfigurerna, musiken och regementshistorien kommer dock att bredda utbudet och bidra till att Arsenalen blir ett modernt museum som riktar sig till en bred publik.

Ta chansen, antingen under invigningsdagen eller de två efterföljande dagarna, att bjuda dig själv, din själs älskade, dina barn, barnbarn, vänner och bekanta på en oförglömlig upplevelse för er alla. **Besök Arsenalen!**

Gå gärna in på Arsenalens hemsida, <http://www.arsenalen.se/default.aspx> Där hittar du förhoppningsvis den information du söker. Länken <http://www.youtube.com/watch?v=eqskfBEhcpQ> går till en liten film som visar inflyttningen av de första fordonen i den nya museibygnaden.

För att hitta till Arsenalen använder du antingen kartan på hitta.se (länk finns på Arsenalens hemsida under "kontakt") eller GPS-koordinater till Garmin eller TomTom. Andra typer av filer kan du ladda hem via kartlänken till hitta.se.

Latitud / Longitud i decimalform från hitta.se: Lat - 59.3674, Lon - 16.9295

Regional kamratträff region syd i Hässleholm

Lars Svanström; text och foto

*Efter 3år blev det hösten 2010 äntligen av med en teknikerträff här i syd!
Kallelsen kom tyvärr ut lite sent, men vi var dock 15 personer som hade hörsammat den.*

Vi började med samling vid vakten på gamla P2. Här tog Bo Göran Persson (BG) och Arne Tyrberg båda gamla tekniker från P2 emot oss. Tyrberg och jag var kurskamrater på den bilelektrikerutbildning som vi en gång fick hos mästern Einar Svahn.

Besöket startade med studiebesök på firma Lindetruckar, ett företag som etablerat sig på P2-området i Bergahallen. Här fick vi information om företaget och bjöds på fika av Lindetruckars trevliga och entusiastiske chef.

Därefter följde ett nostalgibesök på gamla mekanikerskolan som BG varit med om att bygga upp. Byggnaden står idag tom men BG kunde i alla fall förevisa huset med dess tillhörande konstnärliga utsmyckning och efter BG förklaringar förstod till och med vi konstnärens budskap.

Sedan var det dags för transport till Hässleholms Museum och lunch. Väl framme hälsade Peter Alf oss välkomna och vi fick en bred presentation av museet som visar Hässleholms kommun, FM verksamhet i regionen främst P2 och T4 och mycket annat. I museet ingår t.ex. Sveriges största modelljärnväg, som bara den är värd ett besök.

Sedan tog Arne och BG över för att visa de militära samlingarna. Bland alla sevärdheterna kan särskilt nämnas en iordningställd Meteormotor till stridsvagn Centurion monterad i en ställning. Motorn visades och startades av BG med raka rör. Det var en fröjd att höra och marken skakade, Därefter blev det eftermiddagsfika med mycket förbrödningsnack.

Till sist kom vi överens om att vi skulle träffas 2011 igen och då eventuellt i Revinge.

Här ses deltagarna ivrigt studerande Meteormotorn med raka rör

Jan Sandin text
Åke Olsson foto

KAMRATMÖTE MÄLARDALEN

Den 16 februari hade Kjell-Erik Lindgren ordnat den sedvanliga årliga Mälardalsträffen. Den här gången var det Ledningsregementet och Teleseum som lockade nästan 40 medlemmar. Ett späckat program inleddes av alltid lika engagerade Anders Gustafsson som hälsade välkommen i nuvarande museilokalerna som är inrymda i P1 gamla tygavdelnings källarlokalerna.

De försvarshistoriska telesamlingarna är mycket omfattande och nuvarande lokaler är begränsande och är egentligen inte lämpade till annat än förvaring. Det finns också omfattande planer på att skapa ett nytt försvarsmaktmuseum, fyndigt namn –TELESEUM, som skall belysa materiel och ledningssystem i hela försvaret. Anders beskrev senare målande ett nytt interaktivt museum lättillgängligt nere på stan. Visionen är att få bygga upp StriC 90, STRIKA-system, en radargruppcentral och kanske till och med en hel GPL.

Vi får se hur det går med det nya museet, som är planerat att kunna öppna redan år 2012, hur som helst även det gamla är definitivt värt ett besök för den som gillar lednings- och sambandsmateriel företrädesvis från armén, från Telegrafkåren till nutid. Museet ligger inom Ledningsregementets område och är tillgängligt efter överenskommelse se: www.teleseum.se

Åke Olsson passade på att förevisa styrelsen, som passade på att ha styrelsemöte före Mälardalsträffen, med stilenlig bakgrund. Från vänster Kaj Sandström, Jan Sandin, K-E Lindgren, Harry Johansson, Stig Jarring och Jan Brolin. Åke som vanligt bakom kameran.

Ledningsregementet

Efter vårt besök i dåtiden var det dags för en uppdatering av vad som tilldrager sig i FM. För det svarade stabsC på Ledningsregementet Fredrik Wiebe som gav oss en mycket bra briefing av allt från den nya personalförsörjningen efter värnpliktens upphörande till internationella insatser och Ledningsregementets egna organisation och uppgifter. Som vanligt är det väldigt mycket på gång men frågan är väl om inte omställningen till den nya personalförsörjningen och införandet av tvåbefälssystem med officerare och specialistofficerare är det som blir den största utmaningen för FM förband.

Framtida logistik och teknisk tjänst

Att hela havet stormar fick vi bekräftat i flera utmärkta genomgångar från ledande företrädare inom området Logistik och teknisk tjänst. Det är onekligen många bollar i luften och det var väldigt intressant att få det vinklat från lite olika håll. Övergripande finns ett antal pågående ”aktiviteter” som

påverkar den tekniska tjänsten. Den gemensamma nämnan är som vanligt besparingar där den senaste (Hafsströmska) ska spara två miljarder på FM logistik. Intressant blir också att se vad det blir av utredd samordnad ledning av logistikförbanden dvs. Trängregementet, FMTS och FömedC (Försvarmaktens medicincentrum i Göteborg) till ett Logistikcentrum.

FMLOG har ju varit stadd i ständig förändring sedan organisationen bildades och att det inte är slut än fick vi verkligen klart för oss då två av FMLOG chefer ställde upp och berättade från sina respektive områden. Först ut var C Ledtek Ulf Åkesson som utöver införande av PRIO arbetar med samordning mellan Ledtek och FMTM. Sedan berättade PG Persson, nytilträd C, för markverkstäderna om dessas nuvarande organisation och vägen dit. En stor del av den produktionen är föremål för en pågående OPS prövning. Vi får se hur det går för våra gamla miloverkstäder!

Mats Klintäng informerade om FMTM (FM telenät- och marktelefonförband) vars Chef han nu är. FMTM ansvarar för FM teletekniska infrastruktur med verksamhet över hela Sverige och staben i Örebro, rötterna finns ju i gamla RAB. FMTM är ju egentligen ett ständigt insatt insatsförband. I alla beredskapslägen ska ledningsinfrastruktur leveras såväl nationellt som internationellt.

Försvarexportmyndigheten

Leif Kuller berättade om den nya myndighet FXM som nyligen inrättats med syfte att effektivisera och bättre prioritera de statliga insatserna för den svenska försvarsexporten.

Myndigheten företräder även svenska staten vid förhandlingar och avtal med andra länder. All verksamhet bedrivs inom ramen för den statliga exportkontrollen.

FXM är nu i full gång med ett femtiotal anställda, många från FMV som tidigare hade huvuddelen av dessa uppgifter men nu alltså renodlats till en egen myndighet.

Leif har lovat att återkomma med en artikel om FXM och dess verksamhet i TIFF så vi ser fram emot att få höra mer!

FM METOCC

Det här är nog en förkortning som inte så många av oss klarar av?

Det står för **FM meteorologi och oceanograficentrum** och är nog inte så känt utanför de direkta användarnas skara. Det är en del av Ledningsregementet och ligger i Enköping. Härifrån bedöms dygnet runt de meteorologiska förutsättningarna som påverkar de svenska försvarsinsatserna inom och utom Sverige.

Här fick vi en grundläggande genomgång hur FM vädertjänst är organiserad och fungerar av Torbjörn Haldammen, som berättar att METOCC har ca 60 anställda varav huvuddelen är meteorologer och att man har bemanning dygnet runt årets alla dagar. Det här med oceanografi har att göra med behovet av sjöväder både under och över havets yta. Tex. Ska man klara av prognoser för havet utanför Somalia, när vi nu har internationella uppdrag där.

Vi blev också visade runt för att se hur man producerar sina underlag och METOCC bedriver också en omfattande utbildning i sina lokaler. Vi framförde ett önskemål om att få en fylligare information för TIFF, då den allmänna meningen var att detta är ett mycket intressant men ganska okänt område.

Avslutning

Efter en fullmatad dag var det dags för en välförtjänt öl och god middag på Esset (OBS! fyndig anknytningen till gamla S1) med trevligt umgänge och gamla historier.

Tack KE och alla som föreläste, för ett intressant program och trevligt arrangemang

Sven Bertilsson text och foto

Fältövning Berlin 6 – 9 september

Den 6 september samlades nio man ur Teleseums i Enköping projektgrupp på Arlanda för att på egen bekostnad flyga till Berlin- Schönefeld, där vi möttes av övningsledaren övlt Lars Navander, f d S 1. Syftet med övningen var att:

- Studera tysk ledning och ledningssystem under andra världskriget
- Studera sovjetisk ledning och ledningssystem under Kalla kriget
- Orientera om östtysk nationell ledning
- Orientering om slutstriderna mars-april 1945

Övningsledaren tar emot på Berlin-Schönefeld

Vi serveras öl på Zur Vogeltränke

I två leasade bilar for vi söderut till Zossen – Wünsdorf, där vi inkvarterades i Gasthaus Vogelsang, ett litet värdshus, där vi var i stort de enda gästerna. Där började vi med en stor stark, sedan middag på zur Vogeltränke och Navanders genomgång av nästa dags sevärdheter. Vi fick veta att i Zossen hade tyska armén sitt högkvarter OKH, men även delar av OKW (Fst). Den högsta krigsledningen låg i Berlin, där Hitler residerade och la sig i allt. Efter kriget tog Sovjet över anläggningarna och installerade sin krigsledning där, men först förstörde de tyskarnas anläggningar enligt Krimavtalet med USA och England.

Nästa dag for vi i ottan till Zossen – Wünsdorf. Det var en jätteanläggning en g-platsernas gpl. Området var indelat i fem sk militärstäder med massvis av kaserner. Många var tyska, många sovjetiska. De flesta var öde, men ett flertal var ombyggda till civila bostäder.

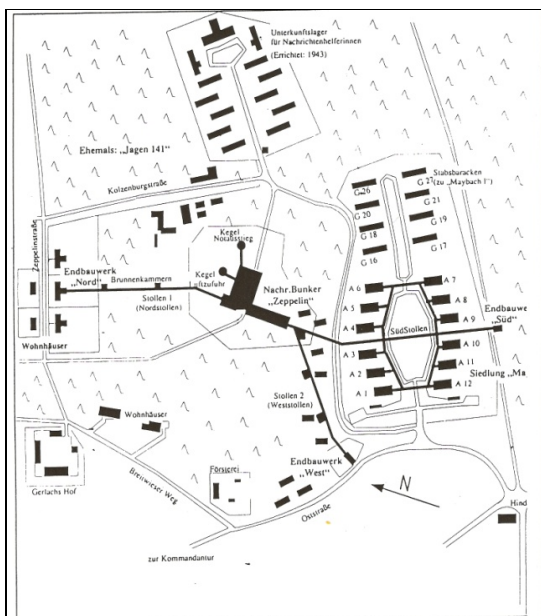

Övergiven tysk kasern

Kasern ändrad till bostäder

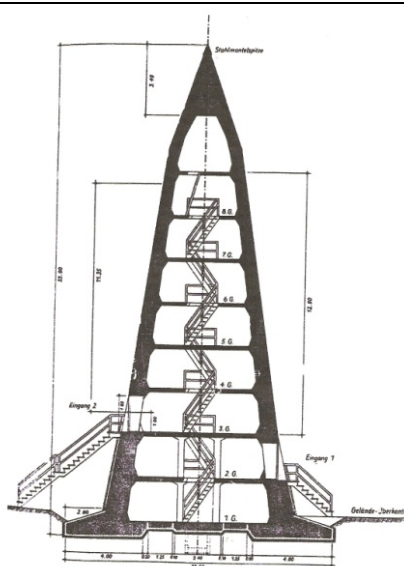
Själva OKH var 12 stora betongbyggnader maskerade som civila bostadshus. Detta område benämndes Maybach 1. Där tjänstgjorde 3796 stabsmedlemmar, 739 vaktpersonal och 748 betjäningpersonal. Byggnaderna var nu sprängda. Vår ciceron pekade ut i vilka hus planeringen för invasionen i Polen, Frankrike och Ryssland hade genomförts. Dessa byggnader hade även en våning

under jord och förbindelse med sambandsbunkern kallad Zeppelin. Denna bunker var i tre våningar under jord. Den var inte nedsprängd i urberget som i Sverige, utan nedgrävd och gjuten i metertjock betong. Nedgångarna till bunkern var camouflerade som civila bostäder. Amerikanarna hade försökt bomba anläggningen, men den enda skada de gjorde var att ödelägga ett barackläger för vad vi kallar sambandslottor. Ryssarna hade efter kriget fyllt denna väldiga anläggning med vatten efter att först plockat bort allt av värde. Då Kalla kriget blev som hetast pumpades vattnet bort och anpassades av ryssarna till krigsstab. Ryssarna hade också byggt en ny anläggning för 16.flygarméns stab.

Ovan sprängd stabsbyggnad i Maybach

T v skiss över stabs- och sambandsanläggningen

I området fick vi se några märkliga betongtorn, som såg ut som raketer. Dessa var skyddsrum som börjat byggas redan 1936. Redan då visste tydligen Hitler vad som komma skulle.

I området Zossen – Wünsdorf byggdes totalt 19 torn, avsedda för de civilanställda i militärkomplexet. Av dessa har hittills 12 sprängts och de resterande sju ska bevaras för utställnings- och andra ändamål. Tornen var 25 m höga och inredda i nio våningar.

På kvällen var det som kvällen innan. Öl, middag och genomgång av övningsledaren vad som väntade oss nästa dag.

Nästa dag började med bilfärd till Seelowhöjderna, där ett stort sovjetiskt segermonument stod på den högsta höjden. Vid slutstriden om Berlin hade ryssarna stannat upp på Oders östra strand för att

reorganisera sig och föra fram förnödenheter. Det var ingen dålig upprustning. Den bestod av tre armégrupper, eller fronter. Det var flera miljoner man och tusentals med stridsvagnar. Stalins order var: Ta Berlin, bry er inte om förluster. Det skall vara klart på två dagar! Från Seelowhöjden kunde vi se ett stort vattensjukt område, som sträckte sig fram till Oder. Tyskarna hade rafsat ihop det sista de hade av manskap, unga pojkar, gamla gubbar, flygare och matrosar till tre arméer.

Trots det var styrkeförhållandet 1 till 10 till rysk favör. Det tog marskalk Zjukov fyra dagar att ta Berlin med enorma förluster både på tysk och rysk sida. Där på Seelowhöjden hade vi ett litet krigsspel där Lars Navander spelade Hitler, Olle Stedt Stalin, Hans Andersson marskalk Zjukov och Jerker Thorell general Busse, 9.arméns befälhavare. Håkan Palm fick en mindre roll som general Wenck, 12.arméns chef. Vi övriga fick vara tekniska rådgivare.

Efter spelet for vi riksväg 1, den väg som huvuddelen av de ryska stridsvagnarna använde, till Küstrin alldeles innanför gränsen till Polen. Vi såg då den breda floden Oder och dess broar, vilka under kriget förstördes av tyskarna för att stoppa ryssen.

För den som vill veta mer om dessa strider rekommenderar jag boken Nionde arméns undergång av Niclas Sennerteg. Den finns i pocketupplaga.

Nästa anhalt var Östtysklands atomsäkra strategiska ledning i Harnekop nordöst om Berlin. Denna anläggning var ganska intakt och nedgrävd i tre våningar under jord. I ett slott i Harnekop hade general Berlin sin stabsplats under kriget men slottet är numera helt förstört. Där gjorde Hitler sitt enda besök vid fronten 1945.

Ännu en anläggning stod på agendan. Den låg en knapp mil från Harnekop, och var en del av Warszawapaktens strategiska ledningsplatser. Denna var en modern radiolänkanläggning med troposcatterförbindelser till Rostock och Dresden och sedan vidare över hela Östeuropa. Anläggningen hade givetvis varit mycket hemlig och omgiven av ett 10kV elstängsel. Den hade kostat många miljoner, men kom endast att vara i drift i tre månader. Sedan upphörde WP och Östtyskland. Därefter hade allt rivits ut och skingrats. Anläggningen hade sedan övertagits av Bundeswehr av ett gäng idealister, lik oss, som återuppbyggt allt som tidigare och även fått det att fungera. Heder åt sådana grabbar. Vi kom överens om att försöka ha ett utbyte med dem. De skänkte oss en östtysk fälttelefon som minne.

10 kV stängslet runt anläggningen

Östtyskt atomsäkert mobförråd

Radiofordon

Mobila troposcatterfordon

Nästa dag, den sista, började med en genomgång av dagens program. Den skulle handla om 9.arméns undergång, "Slakten vid Halbe".

Men först fick vi en orientering om de tyska signaltrupperna, Nachrichtentruppen.

Hitler hann knappt bli rikskansler förrän han började förbereda för Lebensraum, d v s att ta över stora områden i öster, där tyska bönder skulle ta över jordbruket och där han själv skulle njuta sin ålderdom på Krim vid Svarta havet. Det slaviska folket i området skulle utrotas eller arbeta som slavar åt Herrefolket.

En enorm upprustning började, där pansartrupperna och signaltrupperna skulle ha huvudrollen. Signaltrupperna skulle naturligtvis inte strida utan se till att sambandet fungerade. En "fjärde försvarsgren" inrättades, Riksposten. Denna var en sammanslagning av postverket och telegrafverket. Denna fick i uppgift att bygga ut ett enormt kabelnät över hela Tyska riket och de sedan annekterade områdena Österrike och Böhmen-Mähren (Tjeckien).

Zossen-Wünsdorf sammanbands med Rikskansliet i Berlin (Hitler), Överkommandot för flygvapnet (Göring), Överkommandot för Marinen (Raeder) en reservstab i Thüringen benämnd "Olga" samt Högkvarteret i Ostpreussen, platsen för 20 juliattentatet 1944.

Efter denna genomgång städade vi ur rummen och satte oss i bilarna för att åka till Halbe, som låg ett par mil öster om vår förläggning på andra sidan motorvägen mellan Berlin och Dresden. Där fick vi en genomgång av vilken fruktansvärd slaktplats detta varit bara några dagar före krigsslutet. Nionde armén hade blivit omringad av ryssarna och försökte här göra en utbrytning mot väst. Över 40 000 döda låg i travar på marken. Det var omväxlande civila flyktingar, tyska och ryska soldater. I närheten finns en krigskyrkogård med gravstenar, på vilka det på de flesta står Unbekannt. Det hittas fortfarande likrester i skogarna som begravs på krigskyrkogården. Makabert.

Byn Halbe, där det låg över 40 000 döda i högar

Krigskyrkogården

Sovjetiska segermonumentet

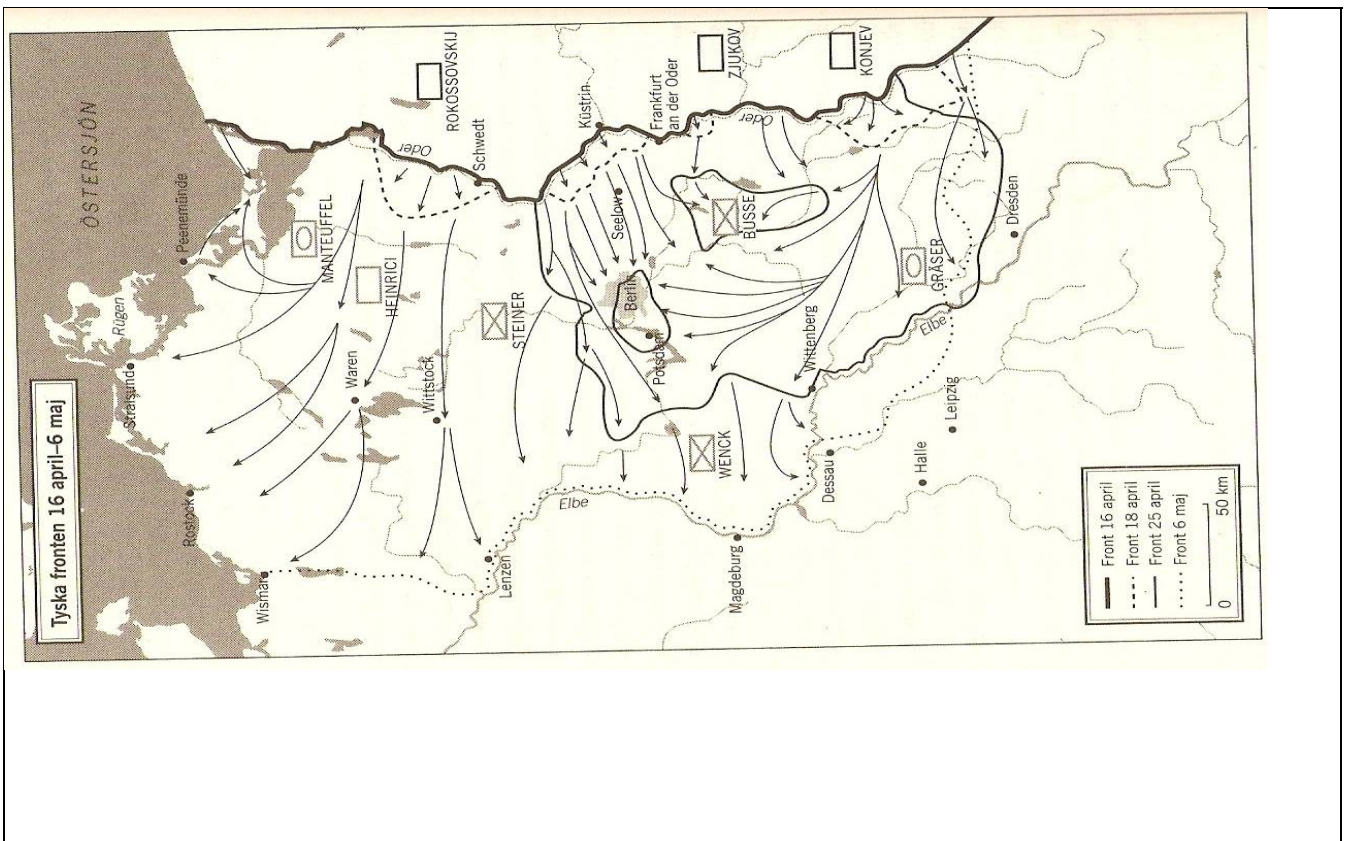

Här studeras slaget

Rysk stridsvagn T 34

Seelohöjden med karta över slaget

Det var dags att lämna Halbe och de dystra minnena där.
 Färden gick sedan till Berlin Schönefeldt med destination Arlanda.

Anmäl post- & mailadressförändringar till kassören per post
eller med email via vår hemsida <http://www.kamratoff.se/>

Anmäl via vår hemsida om du enbart vill ha KamraTnytt via email och **ej som post!**